

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/64/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010980
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6122010980.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica samosudcom JUDr. Barbarou Sopkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 07. 02. 2023 o žiadosti odsúdeného G. W., B.. XX. XX. XXXX P. X., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného G. W., B.. XX. XX. XXXX P. X., O. X. I. XXX/XXX, P. Ú., C. R., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zo dňa 09. 12. 2022, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. OT/155/2019 zo dňa 31. 07. 2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. OT/155/2019 zo dňa 02. 11. 2021 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Tos/113/2021 zo dňa 22. 12. 2021 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe a nariadení výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 18 (osemnástich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Žiadosťou doručenou Okresnej prokuratúre Banská Bystrica a neskôr súdu dňa 09. 12. 2022 žiadal odsúdený o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vysvetľujúc dôvody, pre ktoré viedol osobné motorové vozidlo bez vodičského oprávnenia, kedy si plnil svoje povinnosti, pretože bol zamestnávateľom poslaný, aby kúpil tovar. Z dôvodu, aby neprišiel o prácu a postaral sa o svoju rodinu, splnil si povinnosť. Podobná situácia sa stala aj v roku 2019, kedy porušil podmienky skúšobnej doby, pretože sa bál o svoju manželku a ich druhé ešte nenarodené dieťa, kedy k nej privolal rýchlu zdravotnú pomoc a chcel byť im na blízku a byť im oporou šoféroval. Nikomu nechcel ublížiť. Počas výkonu trestu odňatia slobody si svedomito plnil svoje povinnosti. Správal sa tak, že bolo viditeľné jeho polepšenie, nakoľko si uvedomuje nesprávne konanie a ľutuje ho. O to viac, že sa nemôže starať o svoju rodinu, o životnú partnerku a o ich deti, ako aj o oboch rodičov. Sľúbil, že povedie riadny život v kruhu svojej rodiny. Bude sa starať o svoju partnerku a deti a tiež o rodičov, ktorí sú mu oporou. Rodičia sú dôchodcovia, obaja sú zdravotne ťažko postihnutí, chce im pomáhať a starať sa o nich, ako aj o ich dom a prácami okolo neho. Verí, že súd prihliadne na to, že jeho prečiny neboli konané v zlej viere, ale z jeho pohľadu s dobrým úmyslom pomôcť svojej rodine, čím ale porušil spoločenské pravidlá, čo ho úprimne mrzí a už chápe, v čom spočívala jeho neznalosť pravidiel a jeho protispoločenské konanie. Verí, že mu súd určí primeranú skúšobnú dobu, aby spoločnosti dokázal, že vie byť platný a užitočný ako svojej rodine, tak aj ostatným ľuďom tým, že bude pracovať. Spolu so žiadosťou predložil aj čestné prehlásenia jeho rodičov a partnerky spolu s lekáorskými správami, preukazmi zdravotne ťažko postihnutej osoby a prísľubom zamestnania.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, kde odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie, z ktorého vyplýva, že odsúdený do výkonu trestu nastúpil zo slobody sám dňa 07. 03. 2022 v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Bratislava. V dodržiavaní ústavného poriadku, právnych noriem platných vo výkone trestu odňatia slobody a časového rozvrhu dňa bolo zaznamenané porušenie zákazu nadväzovať kontakty s inými

odsúdenými v rozpore so zákonom o výkone trest, za čo bol aj dňa 13. 09. 2022 disciplinárne potrestaný formou pokarhania. Aj po uložení disciplinárneho trestu bolo zistené ďalšie porušenie základných povinností a zákazov odsúdených - menovaný užíval liek inak, ako ich predpísal alebo povolil lekár. V tomto prípade postačil na nápravu výchovný pohovor. Disciplinárne odmenený nebol. Bol pracovne zaradený, udržiaval kontakt s deťmi, sestrou, matkou a partnerkou. Dňa 28. 10. 2022 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, kde bol umiestnený v ubytovni v rámci „B“ diferenciacnej skupiny. Možno konštatovať, že správanie a vystupovanie voči personálu ústavu i k ostatným odsúdeným je vtieravé a až neprimerane úctivé. Do edukačných foriem prevencie patologických javov v spoločnosti sa nezapája. Odsúdený sa počas pohovorov ku spáchanej trestnej činnosti nestavia kriticky, vinu priznáva len čiastočne. Doteraz si nevytvoril podmienky na uloženie disciplinárnej odmeny. Voľný čas trávi aktívnym spôsobom, venuje sa posilňovaniu, čítaniu, sleduje televízne vysielanie, videoprojekciu a hráva stolný tenis. Aktuálne nie je pracovne zaradený, zapája sa do činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného zamerané na upratovanie ubytovacích priestorov ústavu. O prácu prejavuje záujem. Rodina ho podporuje po morálnej a materiálnej stránke, vzťahy možno hodnotiť ako pozitívne. Resocializačná prognóza je u odsúdeného nepriaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je vyhodnotené ako vysoké. Preto odsúdený nespĺňa podmienky na podmienené prepustenie, kedy sa neodporúča jeho žiadosti vyhovieť.

Súd vo veci podmieneného prepustenia určil termín verejného zasadnutia, na ktorom vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného formou videokonferencie, s čím odsúdený výslovne vyjadril svoj súhlas pred jeho výsluchom na verejnom zasadnutí.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanej žiadosti. Uviedol, že jeho trojročný syn sa v súvislosti s tým, že sa nachádza v ústave, správa v škôlke zle, agresívne, o čom predložil aj potvrdenie materskej školy so sídlom v Senci. Kým bol na slobode, taký nebol. Tvrdil, že počas výkonu trestu odňatia slobody urobil všetko, čo sa od neho očakáva. V súvislosti s uloženým trestom riešil jednu pracovnú záležitosť, kedy nebol prítomný referent. Je to pre neho ako aj rodinu ťažké. Bude zodpovedný, doterajší trest mu bol dostatočným. Uvedomuje si, že v prípade porušenia podmienok skúšobnej doby by sa znova ocitol v ústave, čo už nechce.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia k zmenám nedošlo, zotrval na záveroch hodnotenia.

Prokurátor navrhol žiadosť odsúdeného zamietnuť, pretože odsúdenému už aj v minulosti boli poskytnuté možnosti, ktoré mohol využiť na preukázanie toho, že dokáže viesť riadny život. Žiadne z týchto dobrodení však nevyužil, pričom aj počas doby, keď mal rodinu, na ktorú sa odvoláva, sa nesprával v súlade s normami riadneho života.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom

vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. OT/155/2019 zo dňa 31. 07. 2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. OT/155/2019 zo dňa 02. 11. 2021 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Tos/113/2021 zo dňa 22. 12. 2021 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe a nariadení výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 18 (osemnástich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia.

V odpise registra trestov má odsúdený evidovaných osem odsúdení. Bol trestaný za drogovú a majetkovú trestnú činnosť. Dopustil sa aj prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia. V prípade uloženia peňažného trestu tento zaplatil a v prípade, keď mu bol uložený podmiennečný trest sa v skúšobnej dobe osvedčil s výnimkou prípadu, kedy mu bol jeden trest premenený na nepodmiennečný a ktorý trest aj aktuálne vykonáva. Rovnako mu bol jeden podmiennečný trest z roku 2017 zmenený na nepodmiennečný. Bol účastný aj amnestie a tiež sa viackrát osvedčil v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, no nič z toho ho neodradilo od pokračovania v páchaní trestnej činnosti. Okrem nej bol aj osemkrát priestupkovo postihnutý, a to aj za priestupky proti majetku, priestupky proti občianskemu spolunažívaniu (vo vzťahu k manželke) a aj vedeniu motorového vozidla bez vodičského oprávnenia.

Odsúdený má len 33 rokov a trestnú činnosť začal páchať ako 19 ročný, teda ju páchal aj v čase, keď pri ňom stála rodina, o ktorej teraz tvrdí, že je pre neho motiváciou, aby viedol riadny život. Dokonca aj jeho rodičia sú dlhšie invalidnými dôchodcami, teda nielen v čase, kedy vykonáva trest odňatia slobody.

Pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje predovšetkým požiadavka pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím na účel trestu.

K prvej podmienke na podmiennečné prepustenie súd konštatuje, že táto je splnená, keďže odsúdený už vykonal polovicu trestu potrebnú pre podmiennečné prepustenie.

Z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody nepreukázal splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, bol disciplinárne potrestaný, no odmenený nebol ani raz. Nepreukazuje polepšenie, riziko recidívy je vysoké a resocializačná prognóza sa javí ako nepriaznivá, preto sa neodporúča ho prepustiť. Tým nie je naplnená druhá podmienka.

Ani tretia podmienka na podmiennečné prepustenie u odsúdeného nie je naplnená. V záveroch hodnotenia ústavu tento tiež konštatoval, že odsúdený sa správa až prehnane úctivo a vtieravo, čo v podstate sám spomenul aj na verejnom zasadnutí, kedy uviedol, že robí všetko, čo sa od neho očakáva. Nerobí však nič pre seba v tom zmysle, že sa napravil a že výkon trestu je pre neho dostatočným ponaučením. Už v žiadosti o podmiennečné prepustenie ospravedlňoval svoje zlyhania, kedy najprv nechcel zamestnávateľovi povedať pravdu, že má uložený trest zákazu činnosti, namiesto toho ho vedome porušil, a následne v strachu o rodinu viedol osobné motorové vozidlo napriek tomu, že mal možnosť dostaviť sa do nemocnice aj inak. Svoje protiprávne konanie nevníma kriticky, racionalizuje ho a ospravedlňuje ho. Vykresľuje ho v dobrom svetle poukazujúc na to, že konal len preto, aby neohrozil svoju rodinu. Odsúdený ju však ohrozoval opakovane, keď sa dopúšťal trestnej činnosti, čo vyplýva z odpisu registra trestov a tiež páchal priestupky, ktoré nie sú nezávažné. Ponaučením mu tak neboli ani ukladané sankcie, motiváciou mu nebola ani rodina. Počas výkonu trestu odňatia slobody si nevytvoril podmienky na uloženie disciplinárnej odmeny, dvakrát porušil pravidlá, ktoré tiež v jednom prípade zľahčuje a ospravedlňuje. Nezapája sa do edukácie, nedostatočne participuje na programe zaobchádzania.

Snažil sa súd presvedčiť, že rodina je pre neho všetkým a kvôli nim sa chce vrátiť domov, no nešpecifikoval, ako dospel k zmene svojho postoja. Rodinu mal odsúdený k dispozícii od svojho narodenia. Ani jedna etapa života a rodinné zázemie mu nebránilo v tom, že sa dopúšťal trestnej činnosti. Spáchal pri tom aj závažnú trestnú činnosť. Páchal opakovane majetkovú trestnú činnosť,

zrejme motivovanú finančným či majetkovým ziskom. Nerešpektuje ani bežné spoločenské normy, kedy sa dopúšťa priestupkov.

Z uvedeného súd nemal za preukázané, že rodina je pre odsúdeného takou silnou motiváciou, aby sa zmenil. Ani vo výkone trestu odňatia slobody nie je aktívny, naopak je pasívny, nezapája sa nezapája sa do prednáškovej činnosti či kultúrno - osvetovej činnosti. Nezaujíma sa o predchádzanie trestnej činnosti, neuviedol žiadny dôvod, ktorý by preukazoval, že sa jeho postoj k trestnej činnosti zmenil, resp. že by si uvedomil nepriaznivé dôsledky doterajšej trestnej činnosti.

Po vykonaní dokazovania teda vyplynulo, že existuje značná obava, že predčasné ukončenie, resp. prerušenie výkonu trestu by mal za následok nenaplnenie účelu trestu tak, ako to predpokladá zákon a prevýchovná funkcia trestu by bola vážne narušená. Kriminálna minulosť odsúdeného a početnosť trestnej činnosti, zakladajú tiež dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený po podmiennečnom prepustení mohol dopustiť ďalšej protiprávnej činnosti.

Súdu je, samozrejme, známy nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 36/2022 zo dňa 24. 05. 2022, v ktorom je, okrem iného, deklarované, že posúdenie predpokladu riadneho vedenia života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť, avšak v konkrétnom prípade je nutné na kriminálnu minulosť odsúdeného prihliadnuť. Napriek pomerne mladému veku má odsúdený v registri trestov osem záznamov, pričom za prvú trestnú činnosť stíhaný v roku 2009. K páchaniu trestnej činnosti sa teda opakovane vracia a aj vzhľadom na osobu odsúdeného a postoj k páchanej trestnej činnosti je dôvodný predpoklad, že by tomu tak bolo i v prípade podmiennečného prepustenia na slobodu.

Odsúdený má právo žiadať o podmiennečné prepustenie, avšak na podmiennečné prepustenie nemá nárok. Podmiennečné prepustenie predstavuje výnimočnú výhodu pre odsúdeného, ktorý za splnenia podmienok zvyšok trestu nemusí vykonať v ústave. Podmiennečné prepustenie nie je pravidlom. Odsúdený musí spĺňať všetky tri vyššie uvedené podmienky na to, aby súd rozhodol v jeho prospech a podmiennečne ho prepustil z výkonu trestu odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené, i napriek tomu, že odsúdený spĺňa formálnu podmienku (vykonanie potrebnej časti z výmery trestu) pre podmiennečné prepustenie, k naplneniu druhej ani tretej podmienky u odsúdeného nedošlo, keďže prevýchovný účel trestu sa u odsúdeného celkom nenapĺňa a s prihliadnutím na jeho predchádzajúcu kriminálnu minulosť nie je možné očakávať, že po podmiennečnom prepustení povedie riadny život.

Súd považuje vykonanie trestu odňatia slobody odsúdeným v celej jeho výmere za odôvodnené z hľadiska dosiahnutia účelu trestu, a preto návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do troch pracovných dní od vyhlásenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici. Sťažnosť má odkladný účinok.